

Szerkesztőség:

Az arad-eszaki egyesült vasutak palotájában, haró a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-eszaki egyesült vasutak palotájában van, haró hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Table with columns: Helyben, Helyen kívül, Éves, Féléves, Negyedéves, Egy hónapra. Prices listed in forint and denar.

Hirdetések díja:

Table with columns: Nyelez has-álos petisor egyszeri hirdetés, Minden következő, Bélyegdíj külön, Nyitódó sora. Prices listed in forint and denar.

Az új világrend.

Arad, november 10.

A világ alatt hazánkat értve, melyet német szomszédaink rosszul palástolt irigységből magyar globusnak csufolnak, az új rend alatt pedig a készülöben levő legfontosabb, s hazánk belcélét teljesen átalakító reformot: önkényt következik, hogy a fenti cím csakis a közigazgatási reformokra vonatkozhatik.

A képviselőház november 8-iki ülése némi családást hozott az érdeklődő közönség számára, mely a belügyi tárca költségvetésének alkalmazásával Szapary miniszterelnök részéről, ki egyszerűsített belügyminiszter is, fontos és elvi jelentőségű nyilatkozatokat várt a küszöbön levő közigazgatási reform főbb pontjait illetőleg.

A miniszterelnök az általános várakozásoknak nem felelt meg. Nemcsak hogy kitért a dolog elől, de egyenesen indokolta, miért nem tartaná a reform főbb vonásainak ismertetését sem opportunusnak, sem időszerűnek. E közben a céltudatos és a siker biztos kilátása által bátorított uttörőként lépett fel olyannyira, hogy az éppen általa megsemmisítendő megyének lovagias szolgálatokat tett, s védte a tiszteletreméltó intézményt a tulságoskodások és elfogultságtól szittott vádak ellen, a helyett, hogy az ő céljainak is megfelelőbben segédkezett volna a maga részéről is a szapulásban.

A korrupciónak volt szó, s nagyon helyesen cselekedett a miniszterelnök, hogy végre rámutatott azon illogikus következtetésre, mely szerint a minduntalan majd itt, majd amott felmerült sikkasztási esetek, hűtlen kezeléseik, magán-, árva- és közvagyon megkárosítása, visszaélések stb. a folyton rosszabbodó közigazgatás jele volnának s egyenesen a mai helyhatósági kormányzatnak lennének felrovaandók. Nem azért sürűbék az esetek, mert rosszabb a helyzet, hanem azért, mert jobb; erősebb, hatályosabb az ellenőrzés, mely a régen s különböző időkben támadt és érlelődött bünsű üzelmeket egyszerre tárja fel, úgy hogy a sok piszkot együtt látva, feledjük, hogy hány év, sőt korszak felgyülemlett szeméttel takarják most ki halomszámra a régi adminisztráció épületéből, hogy annál méltóbban rendezhessék be az utat.

De hogy milyen lesz hát az új berendezés, arról a miniszterelnök, mint említők, mit sem szólt, mindazonáltal — bizonyára nem egészen véletlenségből — egy bécsi felhívatalos meglehetősen részletességgel ismerteti, s ha a közleményekben foglalt alapeszmék a végleges megvalósulás alkalmával módosulni is fognak, elég megbízhatók mégis azok arra nézve, hogy tájékozottasnak bennünket a kormány intenciói s a törvényjavaslat alapelvei felől. A főispán megszűnik nemfelelős méltóság lenni; hivatalnok lesz és a fegyelmi törvény alá esik; hatásköre annyiban nem lesz teljes, hogy a közigazgatás vezetése lefelé, tehát a járásokban és községekben az alispán kezében marad. A főispán azonban a megyei központ összes tisztviselőivel rendelkezik, és még a megyei kormányzatban jelenleg alkalmazott állami közegek is a reform után tüstént a főispán alá lesznek rendelve.

A kormány az összes közigazgatással és közegeivel rendelkezni fog. Ő fogja gyakorolni a fegyelmi hatalmat és élvezni az elhelyezés és a hivatali felmentés jogát; az összes közigazgatás tehát az állam kezelésébe kerül és a megyéknek arra többé nem lesz befolyásuk. E jogok elvesztéséért azonban a törvényhatóságok dus kárpótlást kapnak. Első sorban is szabadabb kezük lesz autonóm ügyeik elintézésében. A megyei közgyűlések eddig szabadon politizáltak (e joguk ezentul is meg lesz), megvitathatták az ország és megye ügyeit, de a legtöbb és legfontosabb határozatot csak akkor lehetett érvényre juttatni, ha a miniszter jóváhagyta. A kinevezett tisztviselők rendszerének behozatala után a megyék e kötőfékjét ha nem is tépik szét, de lényegesen megereszti. A kormány jóváhagyási jogát csak kevés, különösen fontos esetre szorítják. A megye azonban a legfontosabb kárpótlást a közigazgatási bizottság új szervezésében kapja. A közgyűlés eddig tíz tagot választott a bizottságból; a választandó tagok számát szaporítják, a bizottság jövőben osztályrendszer szerint fog dolgozni; a kormány eddig három osztályt tervez. Mind ez osztályokban az állami tisztviselőknél (ügyész, főjegyző és szakreferens) kívül a közgyűlés választottjai fognak közreműködni, és ily módon vonatnak a helyi társadalom elemei a közügyek intézésébe, sőt a közigazgatási bírások dásában való részvételre. A közigazgatási bíraskodást első instanciában a közigazgatási bizottság keretébe helyezi bírói elemek nélkül. A bírói jelleg a második, illetőleg a legmagasabb lépcsőn lép előtérbe, és pedig a fővárosban alapítandó legmagasabb közigazgatási törvényszékben. Ez rangjára nézve teljesen egyenlő lesz a kir. kuriával, tehát az ország legmagasabb bíróságával és tagjai a bírói függetlenség minden attributumával föl lesznek ruházva.

Az első sorban keresztül viendő reformok közt van a járások szervezése. Eléinte nagy volt a hajlandóság a kormány körében a porosz kerületi rendszer iránt; de csakhamar két aggály merült föl: egyrészt, hogy a járások szerint való decentralizáció a megyét teljesen el-tüntetné, és másrészt a járások önkormányzatának sok nemzeti ségi járás lenne következménye. Magyarországnak tanult Ausztriapéldájából, melynek egyes tartományai, mint Csehországban a járások első menedékhelyei a nemzeti ségi igazságoknak. A járásoknak a reform megadja az önkormányzat bizonyos formalitásait és kapnak egy járási tanácsot. Ez utóbbit azonban a megyei közgyűlés és nem a járás lakossága választja; a járási tanácsok megalakulásához azonkívül a belügyminiszter jóváhagyása is szükséges és hatáskörük csak konzervatív lesz.

A kormány tehát, amint a fennebbiekből kitünik, csakugyan beváltani készül ígérteit, s a tisztviselők választási jogán kívül nemcsak mit sem akar konfiskálni az autonomia jogaiból, sőt ellenkezőleg életképe-sebbé kívánja azt tenni újabb jogok adományozása által. Ha ezen meggyőződés lassanként érvényesülni fog szélesebb körökben, önkényt el fog esni a hevesebb — s alkotmányos életünk gépezetét rázkódtatóknak kivevő ellenzés. Megnyugvással vesszük tehát e híreket mi is és velünk bizonyára mindazok, kik a municipális intézmények barátai. Egynek örülünk kiválóképen és pedig annak, hogy ha már az állami adminisztráció néven ismert újszülött-

nek világba kell lépnie, nem az nevelői nagygyá, ki az apasággal dicsekszik, a konzervatív balközép, hanem az autonóm intézményekhez közelebb álló szabadelvű párt, illetőleg az annak kebeléből alakult kormány, mert így legalább megmarad a veszett fejcsé-nek a — feje.

A munkás törvényhozás két fontos javaslatának életbe léptetését sürgeti Baross Gábor kereskedelmi miniszter. Az egyik a vasárnap munkaszünetre vonatkozik, melynek törvényjavaslatát, ha az idő engedi, mindjárt a budget-vita után kívánja napirendre tűzteni. Így talán már újvára törvényerőre emelkedik. Elkészült továbbá a törvényjavaslat a munkások baleset elleni biztosításáról, megszabva a munkaadók jótállási kötelezettségére vonatkozó intézkedéseket. Minthogy a hazai biztosító-társulatok vállalkoztak rá, a miniszter el fogja rendelni a munkások biztosítását ez intézeteknél, természetesen állami ellenőrzés mellett.

Beszámoló képviselő. Pulszky Ágost képviselő vasárnap reggel tartotta nagyszámú választó előtt beszámoló beszédét, melyet tetszősleg fogadtak. Beszédében előbb a pénzügyi helyzet tisztázását fejtegette, majd a szükséges reformmüveletekről, valata helyreállításáról, közigazgatás államosításáról stb. szökött. Majd azt hangsúlyozta, hogy a külső veszélyek elhárítása céljából a fegyverkezés terén nem szabad más nemzetek mögött maradnunk, bár ez súlyos áldozatokat követel. Végül kérte választói bizalmát jövőre is, amiről öt biztosították is.

Városi közügyek.

— Arad város október hóban. — (Polgármesteri jelentés.)

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Az 1890. év október havára vonatkozó jelentésem van szerencsém a következőkben előterjeszteni. A közegészségügyi viszonyokban hanyatlás jelentkezett; az összes halálozás tizenhét esettel, a városi illetőségűek halálozása tizenegy esettel növekedett s a járványos betegségek szaporodtak. A felmerült betegségek közül a hirtelen tüdőbajok és csuzos bántalmak voltak gyakoribbak. A heveny fertőző betegségek közül a vörheny 49 esettel merült fel s ennek következtében hatóságilag járványnak kijelentették. A vörheny 1 esetben halállal végződött. Egyéb járványos betegségek szörványosan merültek fel: A tifusz 5, a kanyaró 5, a bárányhimlő s a croup két-

két esettel, a difteritisz, a hökkrut s a vérhas egy-egy esettel volt bejelentve. Vizsnyony egy esetben merült fel.

A trachoma-betegek száma volt a múlt hó végén 14, októberben szaporodott egy esettel; apadás 4, maradvány 11. Ezek közül házilag orvosoltatott 2, kórházilag kezeltetett 9; helybeli 6, idegen 5.

Elhalt a városi lakosságól 84 egvény, 48 fi, 36 nőnemű. A város területén elhalt idegenek száma 11.

Osszesen 95 egvény. Halva született 2, baleset 1 esetben. A halálozás évi aránya 1000 : 26.5.

Az aradmegyei közkórházban gyógykezelettet 350 egvény, az izraelita kórházban 13, összesen 363 egvény.

Ebből gyógyult 150, javult 44, meghalt 17, apolás alatt maradt 152.

Az aradmegyei közkórházban gyógykezelettet 30 helybeli illetőségű egvény.

A népesedési viszonyok az előző havivhoz viszonyítva, annyiban kedvezőbbek, hogy a halálozások számát huszonnyolccsal meghaladta a születések száma.

Született 112 gyermek, 66 fiu, 56 leány; törvényes 91, törvénytelen 21.

A születések számáraiban 1000:32.5. A személy- és vagyonbiztonság, a mennyiben azt nagyobb mérvű bűnesetek meg nem zavarták, kielégítőnek jelölhető.

A 41 esetben előfordult kisebb tolvajias tettesei 35 esetben kinyomoztattak.

A kihágási bíróságnál szeptember hó-ról elintézett maradt 17 ügy; októberben befolyt 159; összesen elintézés alatt állott 176 ügy; ebből elintéztetett 108, a bíróságokhoz áttétetett 63, tárgyalás alatt maradt 15 ügy.

Letartóztatva volt 80 egvény, elítél-tett 63, a bíróságoknak átadott 17.

A kapitányi hivatal hatáskörébe tar-tozó kihágási ügy tárgyalatott és elin-téztetett 25.

Letartóztatva volt 76 egvény, eltolon-czoltatott 47, kiutasított 24, rendőrileg fenytített 5.

Nyilvántartásba vétetett 451 cseléd, 19 idegen és munkátkérő, gyári munkás 232.

A vendéglőbe szállva volt 1510 utazó.

Szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalatott 11, megfenytített 23 cseléd.

A kapitányi hivatal mint iparható-ságtól iparigazolványt nyert 11 iparos, 8 kereskedő.

Iparát áthelyezte 7 iparos, 4 kereskedő, iparát megszüntette 3 iparos 1 kereskedő.

A tanonczlajstromba bevezettetett 4 iparos, 15 kereskedő, felszabadult 4 iparos 3 kereskedő, a tanviszony megszünt 3 iparos 2 kereskedőnek.

Munkakönyvet kapott 9 segéd, munkakönyvvel jelentkeztek 47; ideiglenes igazolvánnyal jelentkezett 1 segéd.

Iparos kihágási ügy tárgyalatott 4, büntetett 3 iparos 5 segéd, 4 tanoncz. A városi szegény apódlában ellelvezve volt és maradt 34 egvény, éléleme-

AZ „ARADI KÖZLÖNY” TÁRCZÁJA.

— November 11. —

Rozina Kurticsról.

(Egy szerelem tragédiája.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

E történetet a katzenjammernek köszönhetem. A katzenjammermet a külvárosi lámpagyújtogatók táncvizalmának. A külvárosi lámpagyújtogatók táncvizalmát pedig Esztikének, kinek apja ott „töngéber”. Rangos multság volt az nagyon. Mint a vizalomesinálók munkája: fényes két kimagasló momentumát soha feledni nem fogom. Egyik: hogy az Esztike apuskájával brüderet itunk, a másik: hogy a leendő anyósom valami hallatlan mókámra bizodalmasan megözönbálta a fületem. Fele is elég lett volna akkor-tájt, hogy a hetedik mennyországba vigyen.

Természetes, hogy e táncvizalom alkalmával se tettünk túl a lámpagyujtogatók elvén és — pitymaltat derengésére csak úgy gyalogszerrel baktattunk haza, ki-ki a — párijával. Esztike meg én vidáman poroszkáltunk a „köcsög”-utczába, akit féltőleg putyorásztam be (esküdni mernék!) a közönséges esetekben ablakfüggönynek használatos swáljába és a bál morzsáin kacagtuk oly eszevesztetten, hogy a melázó Andris bácsik bóbiskolását is meg tudtuk törni. Nagy hang lehetett az. De nem mernék megesküdni, hogy nem a leendő anyósom szuszogása állította őket lábra, ki tüdő-

fulladásig vonszolta maga után a felkészült „örög”-et.

A szemhatáron aranyujtásokat eresztett az ébredő nap. Esztike azt csodálta, én meg Esztikét. Gyönyörű is volt nagyon, amint bizonytalan színű, de megörjítő szemé oda révedezett. Káprázatos és izgató jelenet keletkezett. Szinte elpirulok a gondolására is. Megesküdtam a kacsóját.

Vigyázzon, mert nyakonfelejttem! — evődött a kis akaratos. De ne féljenek, párbajképes vagyok: nem cselekedte meg.

A házuk előtt egy takaros pukkedlit csináltam. Maig is meg van a nyoma. A bálí nadrágom térdén. Egy fölt.

Esztikéjétől egy ködbösníryra van a pályához. Valami óriási sejtetem oda húzott. Oda vánszorogtam és egy üres váróteremben elnyomott az álmatlanság szendere, elmúlt mennyország visszálmodására.

Nem sokáig tarthatott. Éles füttyszó, nagy nyuzs-gés-mozgás ébresztett fel. A váróterembe egy delnő rontott be és a legmagasabb páthossz hangján szavalta: — Van-e boldogabb lény, mint én!...

Nem sokat teketóriáztam, oda törtetem elébe.

Igenis. Az én vagyok!

A delnő vésztijszólag fogta fricskára a butykóit. Határozottan a monumentális ormányomra pályázott, de mégis más gondolt, leeresztette karját, mint egy tört líbaszárnnyat.

— Menjen, hisz maga bolond... Mintha e perczben aradi tárczáiróvá váltam volna, rikácsoltam reá, szemem lávákat szórva.

— Asszonyom!!!

Soha ilyet! Azt hittem, agyonnyom. A karjaimba esett. Ő ájulásnak keresztelte. Később mesélte, hogy ez mindig megeskik, ha valami méltatlanság történik vele.

Perczek múlva ócsudott életre. Ez alatt olyan monológot vágott ki a csontjaimon, hogy bátran repertoírjébe veheti Havas Aranka.

A világot nem szedem rendbe, csak izelítők szolgálók.

Hogy ez vandalizmus, hogy bszuért kiált az ég! Őt „asszonyom”-nak szólítani! Hogy agyonlapit. (Mondhatom, igryezkezt is beváltani.) Mikor ő nem asszony, hanem — k i s a s s z o n y.

Csak midőn kidülöngötte magát, engedett feltápászkodni.

En teljes nagyságában átérezve a méltatlanságot, virágos szavakkal kértem bocsánatát, amit ki is nyertem.

— Tegyen meg nekem egy szives-séget, uram! — fordult e kis intermezzo után hozzám a delnő.

— Szivesen!

— Nagyon titkoszerű, nagyon gyöngéd és nagyon fontos dolog. Kurticsról jövök érte.

— Kérem.

— Egy levelet kell a postáról kihoznia.

— Ah!

— Igen, egy levelet. Poste restante, érte? „A vadrózásának.” Megteszi?

— Ezer örömmel. Hiszen lovagias ember vagyok.

— Szivszakadva várom! — Az nagyon veszedelmes lehet. Sietni fogok. Nem aprózom a dolgot, egyszerűen

jelzem a rideg és mégis meleg tényit, hogy a levelet sértetlenül adtam át a delnő kezéhez, amire az ismerten nagy-szerű meglepetésben részesített. Egy díszes könyvvél. A könyv büszkén viselte címül: B. Lajos eddigi és leendő pohárköszöntő. Maig se jöttem nyomra, k ez a fenomenális orátor?

Afféle romantikus ember lévén, rendőri megfigyelésem alatt hagytam a delnőt, akivel oly sajtóságos körülmények között ismerkedtem meg.

Tíz percz alatt kibuvároltam, hogy a kis levélke megérdemelte a Kurticsról idáig tett fáradságot. A lelki béke vidám derűje zománcozta be a helyet, ahol a nő ment, sőt ez enyolgo szellő hozzám is elhozta, ki mihtegy huszonöt lépésről követtem őt, az infámis, de mégis boldog kedélyre valló éneket, hogy

... Ki fog derülni a titok! S akkor leszünk mi boldogok ...

Eunek a fele se tréfa. Utána. A boldog cél felé törekvők óriási gyorsasá-gával száguldozt előre a nő, közben meg-megállt, körülnézett, a kis levélkébe pil-lantott és ismét törtetett előre. Egész talány! Annnyira elfoglalt, hogy egészen megfeledkeztem a magam érzéséről.

Végre, úgy látszott célhoz jutottunk. Ne kívánjanak tőlem indiszkréziót. Nem mondhatom meg, hol jutottunk célhoz. Itt a nő fáradságot nem ismerve törtetett az emeletre és miközben reszkető keze a kilincset fogta, elejtette a kis levelet.

E perczben, legyen érte teljes a meg-bocsátás, annyira ur volt a kíváncsisá-gom, hogy felvettem, persze midőn a

delnő már bement, s elolvastam. Csak az volt rajta.

„Az természetes is. Tessék csak egész bizodalommal jönni Pont kilenczkor. Várom.” x. y.

A levél még jobban fölécsigázott. Tud-nom kell, okvetlenül tudnom kell s mintha valami tulbuzgó reporter lennék, — nem átalottam a fületem oda tartani a kulcs-lyukhoz.

Kozdetben mérsékelt szongás. Mintha a delnő szivverését is hallottam volna, lehet, hogy a magamé volt, aztán néhány örületes hosszú percz után egy irtózatos, megdermesztetni képes sikoly hallatszott.

Ez már nem vigjáték, ez már dráma.

Belül valaki a kilincset fogta. Gyor-san elkaptam a fejemet. Ismerős érdekel-tem hangja hallatszott.

— Engedjen ...

— Nem lehet. Mindjárt itt lesz a doktor ur. Ne tessék fölni! Nem mindenki ordit olyan nagyot. Lehet, hogy a kegye-dét könnyebben kihuzzák.

— Mit?

— Hát a fogát.

— De hiszen az enyém nem fáj?

— Igy van azzal a fogfájós. Itt a legmakacsabb is emulik a félelemtől, higgye meg: a félelemtől.

Majd új léptek hallatszotak.

— Kihéz van szerencsém?

Az én delnőm egész heroizmussal vágta vissza:

— A vadrózsa vagyok.

— Örvendek. Tessék leülni, ebbe a nagy székbe, innét jobban meglátjuk. Tisztelen diszkreczióját, hogy nem közli velem a nevét. Bár nálam az ilyen mély titok, de amint Nagysád akarja.

zésekre 1054 adag meleg étel és ugyanannyi adag kenyér szolgáltatott ki.

Havi segélyben részesített szegények száma volt 298, októberben felvételt 11 elhalt 2, maradt 307.

A város által tartott árva és leleny-gyermekek száma volt 51, októberben felvételt 2, maradt a hó végén 53.

A magánosok által dajkaságban tartott gyermekek száma volt 121, októberben bejelentett 8, elhalt 3, más helyre adott 4, szülei által visszavett 6; maradt 116.

Gáj külvárosban kihágásért büntetett 10, rendőrileg fenytetett 14 egyén. Nyilvántartásba vételt 14 cseled, 256 gyári munkás.

Tíz egy esetben volt és pedig október 10-én. Dobiasch József haloxilin gyártelepén; hol a zudó malom robbanás következtén kigyulladt és leégett.

A községi bíróságnál szeptember hónap elintézetlen maradt 93 ügydarab; októberben befolyt 1193; összesen elintézés alatt állott 1286; ebből elintéztett 839; tárgyalás alatt maradt 447; végrehajtás foganatosított 92, árverés megtartott 3.

A katonai ügyek szabályszerűen vezetettek.

Az utóállítás megtartott, mely alkalommal 4 helybeli és egy idegen illetőségű kötelek állítottak elő.

Onkénytelenkes besoroztatott 1. Tartózkodásra és eltávozásra jelentkezett 203 közös hadseregbeli és 75 honvéd tartalékos katona.

A laktnyákon kívül elszállásoltatott 3 főtiszt, 236 legény 8 lóval.

Az utjavítási munkálatok folytatattak.

A Sári-utca kőalapozása a befejezéshez közel áll.

A bodrogli, a tornyai, a vízesi utakon és a Borona-, György- és Mihály-utcaiban a fedanyag beágyazási munkálatok folyamatban vannak.

A közmunka ledolgozása folytatott.

Szeptember hórl maradt 311 kettős, 40 egyes fogatú és 3771 és fél kézimapszám; ebből októberben ledolgoztatott 1682 kézi-, megváltott 4 kettős-, 2 egyes fogatú, 7 kézi, maradt november hóra 305 kettős-, 38 egyes fogatú és 2065 és fél kézi napszám.

Az adóbehajtási eredmény a következő volt:

Állami adó befolyt ..	13113	frt 51	kr.
Leiratott	4748	" 86 1/2 "	
Összesen	60572	" 36 1/2 "	kr.
Hadmentes. díj befolyt	825	" 35 "	
Községi adó befolyt ..	4291	" 78 1/2 "	
Leiratott	12530	" 09 "	
Összesen	16821	" 87 1/2 "	kr.
Állami illeték befolyt ..	29	" 20 "	
Iparkamarai díj befolyt	2331	" 20 "	
Idegen adó befolyt ..	569	" 66 "	
Leiratott	2749	" 24 "	
Összesen	318	" 90 "	kr.

Az árvapénztár forgalma volt a bevételben a múlt havi maradvánnyal együtt 222,686 frt 50 1/2 kr, a kiadásban 3,868 frt 12 1/2 kr; maradvány 198,818 frt 38 kr.

Ebből elhelyezve van:

Az I. aradi takarékpénztárnál	54166	frt 62	kr.
Az ipar-és néphanknál	55519	" 98 "	
Az aradmezei takarékpénztárnál	33698	" 75 "	
Az arad-csanádi takarékpénztárnál	44658	" 49 "	
Az aradi polgári takarékpénztárnál	10676	" 26 "	
készpénzben	103	" 28 "	
Összesen	198818	frt 39	kr.

Most még esdeklőbb hang szólt az én ismerősömből.

— De uraim! .. .

— Semmi, semmi. Jó, hogy közölte velem, melyik fáj. Lassa egy ... kettő ... három ... hopp! megvan. A kegyed fájdalma megszűnt.

Ismerősöm csöndesen zokogott.

— Végzetes tévedés! Egy fogammal kevesebb van. Minő gyászos emlék! Adja ide, adja ide.

— Tessék.

A következő pillanatban egész furiává vált az ismerősöm.

— Ön kanibál! azt a fogamat hozta ki, amit 10 forintot raktak be Pesten!

Átkozott legyen, minden harapófogó, örökre átkozott! .. .

***

A dolog nyitja pedig az, hogy a doktor egész jóhiszeműleg cselekedett. Őt erre "vadrosza" csakugyan foghuzásra kérte fel. A postán került a hiba, ott kell vizsgálatot indítani.

Ezt tanácsoltam ismerősömmel, midőn könyveze távolgott le a lépcsőkről.

X.

Brooke Finchley leánya.

(Regény.)

Az "Aradi Közlöny" számára angolból fordította: Vászálhelyi Janka.

— Előbb olvassa el, s azután ítéljen, — felel az épp oly nyugodtan, mint a mily izgatott nénye volt. — En elváltam, hogy a száz fontot megfizetem, de ebben a elismervényben az áll, hogy ezen összeg felszabadít engem minden kötelezettség alól, melylyel önnek tartozom.

A házipénztár forgalma volt:

bevételeiben	52262	frt 33	kr.
kiadásban	34610	" 53 1/2 "	
maradvány	17651	frt 80 1/2 "	kr.
A közmunka-alap bevétele volt	1697	" 17 1/2 "	
kiadása	1082	" 75 "	
maradvány	614	frt 42 1/2 "	kr.
A védgát-építési alap bevétele és maradványa volt	14146	frt 76 1/2 "	kr.
A különféle alapok bevétele volt	334037	" 36 1/2 "	
kiadása	15723	" 41 1/2 "	
maradványa	318318	frt 95	kr.
Közevetvándíjbefolyt	3738	" 90 "	
helypénz	8599	" 80 "	
partvám	38	" 40 "	
Összesen	7377	frt 10	kr.
Kiadás volt	777	" 04 "	
marad tiszta jöved.	6600	frt 06	kr.

A mértékhiitelesítő hivatalnál hitelesített 1432 darab hordó, 2307 tárgy folyadékmérték, 61 darab száraztárgymérő, és 24 darab mérleg.

Hitelesítési díj befolyt 1090 frt 34 kr.

Az állat-egészségügy kevésbé kielégítőnek jelezhető.

A házi állatok között a következő ragályos betegségek merültek fel: szájszél-körömfajás 79 darab szarvasmarhánál, lépfene 2 darab ökröknél; takonykór 1, ebből 2 esetben merült fel. Arad, 1870. november 8.

Salacz Gyula, kir. tanácsos, polgármester.

Arad város novemberi közgyűlésének folytatólagos sorrendje.

Arad város törvényhatósági bizottsága által 1890. november hó 12-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak folytatólagos sorrendje a következő:

22. Müller Károly törvényhatósági bizottsági tag indítványa a záróra eltörlése tárgyában.
23. Az aradvárosi kereskedelmi akadémia felügyelő bizottságának jelentése az intézet fenntartási, felszerelési és iktatói könyvtári alapjáról szóló kimutatás és az 1890-91 iskolai évre szóló költségeloirányzat jóváhagyása tárgyában.
24. Nagy-Körös városi tanácsának Átirata a tizenhárom aradi vértanu emlékére emelt szobor fenntartása és gondozásáról járó kiadások fedezetére megszavazott 300 forint alapítvány tárgyában.
25. A tanács jelentése Dimitrovice Damaskinné által épített új épület községi adómentessége tárgyában.
26. U. a. Az italmérés kártalanítása fejében pénzben kapott összegnek a tartalék alaphoz csatolása és gyümölcsözőleg kezelése iránt.

Arad, 1890. november 10-én.
Kiadta: Institorius Kálmán, főjegyző.

Arad város virillistá.

Az igazoló választmány összehívította Arad város legközelebb adófizetőinek 1891. évi névjegyzékét már régebben. A névsor ki volt téve 15 napra a polgármesteri hivatalban, azonban az ellen egyetlen felszólamlást se nyújtottak be.

Közöljük a névjegyzékkel azaz, hogy a csillaggal jelölték adója kétszeresen számítottat.

A névsor a következő:

Neumann Adolf gyáros	4785	87
Neumann Dániel	4724	50
Neumann Samu	4718	50
Neumann Ede	4718	50

Ifj. Gutsjahr Mihály gyáros	3110	73
Bing Vilmos háztulajdonos	2476	8
*Bonts Dóme kir. közjegyző	2124	20
*Schöpfkesz Ede ügyvéd	1924	90
*Rozsnyay Mátyás gyógyszerész	1910	20
*Petkó László ügyvéd	1786	82
Ortutay Béla gazda	1776	19
Klein Samu kereskedő	1664	35
Weisz Dávid zálogházas	1635	84
Eles Armin keresk.	1492	10
*Lusztig Adolf házt.	1426	88
Sándor Athanas házt.	1426	34
Domány József borkeresk.	1322	—
*Weidenfeld István ügyvéd	1295	2
*Rényi Lipót nyomdász	1280	22
Walder Gyula gyáros	1259	48
Id. Gutsjahr Mihály gyáros	1257	33
Schulz Gyula házt.	1249	76
*Szalay Antal ügyvéd	1232	36
Spitzer Ignác földbirtokos	1148	93
*Fényes Dezső tanár	1064	54
*Dobiasch József keresk.	1055	40
Hermann Gyula házt.	1041	78
Sonnenfeld József keresk.	1030	13
Ifj. Andrányi Károly	1018	30
Schwartz Simon	1016	21
*Tanner Armin	975	—
*Ring Lajos gyógyszerész	968	40
Keller Jakab házt.	956	65
Pollák Károly	947	93
id. Andrányi Károly keresk.	931	76
Dogam György földbirt.	928	30
Friedmann Lajos haszonbérli	901	42
*Vizer Péter ügyvéd	900	90
*Robitsek Gusztáv ügyvéd	896	44
Marek Samu házt.	873	62
*Hász Sándor ügyvéd	870	70
*Antoncszku Dóme ügyvéd	856	62
ifj. Kristóry János iparos	850	6
Kiss István gyógyszerész	794	67
*Müller Gyula gyógyszerész	792	58
Szűcs János házt.	787	93
*Szele József ügyvéd	784	40
Reisinger Zsigmond keresk.	772	77
Szallay Béla házt.	770	48
*Boros Béni vasuti igazg.	735	16
Tóth József házt.	745	57
Heim István házt.	740	94
Mittelmann F. D. gyáros	739	50
Freyberger József házt.	718	—
*Hogdán Virgil ügyvéd	712	60
*Andrányi Kálmán borkereskedő	709	50
Bojes István földbirtokos	681	80
Big Ede keresk.	690	58
Id. Kishalmy Ferenc házt.	690	24
Glück Károly mészáros	647	05
Zemplényi Sándor kávé	632	73
*Remetey Fülöp Károly ügyvéd	626	56
Massóczy Gábor földb.	618	91
Friedmann Ede haszonbérli	615	50
Simaly Mihály keresk.	611	82
Lusztig Armin házt.	610	44
Wadowsky Gusztáv keresk.	553	75
Pohl Károly vendéglős	542	05
*Antalfy Endre ügyvéd	539	70
Hoffbauer Lajos városi tisztv.	515	20
Rosenthal Jakab gyáros	514	73
vagyis összesen 71 virillista.	5070	
Turay András földbirt.	600	70
Reich B. Károly keresk.	499	9
Floreszku Péter házt.	495	55
a kik csak akkor jönnek bele a névjegyzékbe, ha valaki a főnévsorból kibuknék.		

Külföld.

Két olasz politikus beszéde. Nicotera vasárnap Salernóban, az ottani városi színházban, a melynek minden zuga zsufova volt, beszédet tartott választóhoz. A beszéd alapgondolatait a következőkben foglalja össze beszéde végén a szónok: Olaszországnak és kormányának szigorú kötelessége a létrejött megállapodásokat szem előtt tartani, a nélkül, hogy hatalom- vagy dicsvágy által elleneségeket szerezzen magának. Minél kevesebbet fessegetik az állam és az egyház közötti viszonyt, annál nagyobb a nyereség. Helyesen alkalmazott szabadság a

leg hathatósabb eszköz az állam és az egyház közti harc okainak enyhítésére, sőt esetleg megszüntetésére. A szárazföldi és a tengeri haderőt végleg szervezni kell és harcoképességük megrázkódtatása nélkül egyszemből kell hozni az ország produktív erejét. A szociális kérdést nem szabad az utca prédájával dobni és hasznatlan üldözésekkel elmergesíteni. — Luza tti képviselő pedig Paduában tartotta ugyancsak vasárnap beszédjét a Garibaldi-színházban. Beszédjében hangsúlyozta a pénzügyi egységsúly helyreállításának szükségességét megakarítások által és fejtegette, hogy miként lehetne e cél eléréni. Sem új adók, sem új adósság! A szónok ellenzi a fennálló s a méltányosságnak megfelelő kereskedelmi szerződések felmondását. Ilyen méltányos szerződés, lényegében véve az Ausztria-Magyarországgal fennálló szerződés. A szónok így végzi szavait: A hármas szövetség, melynek Anglia segédkezik, méltósággal képviseli a békét. Czélja: fontartani a Földközi-tengeren az egységsúlyt és megővni bennünket az Oroszország által képviselt szlav népek hegemoniájától. Ez a hegemonia egyértelmű volna Ázsia uralmával Európá felett. Olaszország, mely arra törekszik, hogy a nemzet jelleg megővásával a német és francia műveltséggel asszimilálódjék és a mely függetlenségét 1869-nek és 1866-nak közötti, különösen alkalmas arra, hogy Angliával együtt közbenjáró legyen Németország és Franciaország között.

A francia szenátor-választások. A jövő év elején és pedig már január 4-én Franciaország igen fontos politikai választások színhelye lesz. Carnot köztársasági elnök vasárnap írta alá a rendeletet, mely a szenátus tagjai egy részének megválasztása céljából a szavazatra jogosultakat január 4-ére hívja össze. A francia szenátus tudvaleg nem a kinevezés, nem is a születes, hanem a választás elvén nyugszik; az élethosszig tartó szenátorok csak törökön kivül a legtöbb tag a választás után meghatározott időre kapja mandátumát. E választást azonban nem az általános szavazategyezkedés, hanem az általános szavazategyezkedés egy-egy képviselőjével kiegészítve választja a szenátorokat olyan számban, mint a törvény a lakosság arányához képest meghatározza. A választási mozgalom itt is mindig igen élénk szokott lenni s most is az lesz, ámbar igen kevés a remény, hogy a monarchisták a köztársaságiaktól nagyobb számú mandátumot el bírnának hódítani. Az ellenkező a valószínűbb s a monarchista kisebbség a mostani választási csatából alighanem újabb veszteségeket fog szenvedni.

Legujabb posta.

Forradalmi hírek Oroszországból. Bécsből jelentik 9-ről: A mi a Péterváradra vonatkozó híreszteléseket illeti, kint, hogy ezek minden alapot nélkülöznek, és az orosz fővárosban a legutóbbi napokban mi sem történt, a mi a külföldön különös figyelmet kelthetne.

Capri és Crispi. Capri német birodalmi kancellár és Crispi miniszterelnök vasárnap délelőtt 10 órakor érkeztek meg kisérteikkel együtt a milánói pályaudvarra. A két államférfi a legszívesebben bucsuzott el egymástól, többször melegen megrázva egymás kezét.

V. FEJEZET.

Ez éjszaka miss Crayt sokáig kerülte az álm; már két órát elültette s ő még mindig gondolkodott, miként bosszulhatna meg magát Judithon. Ennélfogva természetesen reggel sem ébredt föl; ellenben Judith még alig pihallott, már is fönn járt. Legelső dolga volt megbizonyosodni felőle, hogy drága kincsei, a pénz és az elismerény érintetlenül ott vannak-e még párnája alatt.

Páratlan gyönyört érzett, amint a tegnapi történet eseményeket egyenként visszaidézte emlékezetébe.

Csak még néhány óra, amit ezen a gyűlölt helyen töltök, s aztán szabad leszek, — végre szabad — gondola elragadtatással.

Képzletében már látta magát gazdagnak, tisztelve és elismerve, mint Brooke nejét, s szeretettel fogadva ennek szülei által. Elénk színekkel ecsetelte nagynéje irigységét, ha ez majd látni fogja, mily élőlök körökben forog unokahuga. S ez a gondolat szörnyen tetszett Judithnak. De most sietve munkához látott, mert reggeli előtt még össze akarta csomagolni, ami csekély holmija volt, hogy aztán semmi sem akallyozza a gyors távozásban. Könnyedén, zajtalanul járt-kelt kis szobájában, a ne-

zőt. Az összegyűlt sokaság a német kancellárt szives ovációkban részesítette. A kancellár, vonata 10 óra 15 perccor rogozott ki a pályaudvarból. A közönség Crispi miniszterelnököt a pályaudvarból távozásban lelkesültlen megjelenezte. Crispi este Rómába utazott és onnan Pálermóba megy. — Capri német birodalmi kancellár midőn Comon keresztül utazott, az állomás táviratokat adott át neki Crispi miniszterelnökötől, melyben legbensőbb bucsuzóvözetletét küldte.

Táviratok.

— A képviselőház ülése —

Budapest, november 10. (Saját tud. táv.)
Elnök: Péchy Tamás.
Jegyzők: Josipovich Géza, Eszterházy Kálmán, Balogh Géza.
A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor, Csáky Albin gr. miniszter.

A közoktatásügyi miniszter betervezi a középiskoláról szóló jelentését, valamint a tanítói nyugdíj és gyámialapról szóló jelentését.

Napirenden van a költségvetés részletes tárgyalása, nevezetesen a pénzügyminisztérium költségvetése.

Hegedüs Sándor előadta ismerteti a költségvetést és azt elfogadásra ajánlja.

Gaal Jenő (pécskai): Szólt ugy találja, hogy a pénzügyi költségvetésben beállott javulást a regalemegváltás idézte elő. A szeszadó reform nem felelt meg a várakozásnak, dacára, hogy a revizióczélja az volt, hogy meggyérőszrol az állam jövedelme fokoztassék, másrésztől megóvassék a termelői érdeke is. Az érdekeltek ma egyedül azon vannak, hogy a készleten tul adassék s ezt a kivitelit jutalékok jelentékenny emelésével véli szölo elérhetni. A mi szesziparunk rendkívül kedvezőtlen viszonyok közt van, úgy, hogy termelvényeikre kénytelenek 1-2 frtot ráfizetni. Igaz, hogy a mi szesziparunk oly erős kezekben van, hogy nem lehet a teljes tönkretételről tartani, de tartani kell attól, hogy a kisebbek tönkre tétetvén, a szeszipar monopoliom tárgyává tétetik. A szesziparunk azonban nemcsak a szeszadó azt, de azt a regale kihasználási módja is. Ma sokkal rosszabb szesztermék drágább pénzért, mint azelőtt. Fejlegeti a szesziparunk hatását a többi termelvényekre. Ha az állam oly nagy adóval terheli a szeszt, a fogyasztók megkövetelhetik, hogy ne szolgáltatassék ki őket a méregkeverőknek. (Helyeslés balföld.) Elfogadja a költségvetést.

Vörös József ugy találja, hogy ideje volna már az adóztatást reformálni, mert a föld viszi a legnagyobb terhet, míg az iparos, a kereskedő vagy okleveles ember adója attól függ, hogy milyen viszonyban van a jégzővel vagy az adófelügyelővel. Személyes példákat hoz fel állításának igazolására a többek közt azt, hogy egy biztosítási ügynököt, aki 40 kr. évi jövedelmet mutatott ki, 126 frtal adóztaták meg (Derültség). Kéri a minisztert, hogy a népet mentse meg az illetéktelen zaklatásoktól.

Andreansky Gábor báró felhívja a miniszter figyelmét a tisztviselők túrhételten helyzetére. Összehasonlítja ezek fizetését a katonáéval, hol egy hadnagy már ezer forintot felüli fizetést kap, míg egy tudor, kinek kvalifikációja messze magasan áll a hasonló katonai rangfokozat fölött, aztán meg oly terhek neheznek rá a kis tisztviselőkre, hogy azt elviselni nem lesznek képesek. Nagyon szerette volna, ha a pénzügyminiszter a tisztviselők felemelésére vonatkozó törvényt már most terjesztette volna be, mert még egy

Legujabb posta.

Forradalmi hírek Oroszországból. Bécsből jelentik 9-ről: A mi a Péterváradra vonatkozó híreszteléseket illeti, kint, hogy ezek minden alapot nélkülöznek, és az orosz fővárosban a legutóbbi napokban mi sem történt, a mi a külföldön különös figyelmet kelthetne.

Capri és Crispi. Capri német birodalmi kancellár és Crispi miniszterelnök vasárnap délelőtt 10 órakor érkeztek meg kisérteikkel együtt a milánói pályaudvarra. A két államférfi a legszívesebben bucsuzott el egymástól, többször melegen megrázva egymás kezét.

V. FEJEZET.

Ez éjszaka miss Crayt sokáig kerülte az álm; már két órát elültette s ő még mindig gondolkodott, miként bosszulhatna meg magát Judithon. Ennélfogva természetesen reggel sem ébredt föl; ellenben Judith még alig pihallott, már is fönn járt. Legelső dolga volt megbizonyosodni felőle, hogy drága kincsei, a pénz és az elismerény érintetlenül ott vannak-e még párnája alatt.

Páratlan gyönyört érzett, amint a tegnapi történet eseményeket egyenként visszaidézte emlékezetébe.

Csak még néhány óra, amit ezen a gyűlölt helyen töltök, s aztán szabad leszek, — végre szabad — gondola elragadtatással.

Képzletében már látta magát gazdagnak, tisztelve és elismerve, mint Brooke nejét, s szeretettel fogadva ennek szülei által. Elénk színekkel ecsetelte nagynéje irigységét, ha ez majd látni fogja, mily élőlök körökben forog unokahuga. S ez a gondolat szörnyen tetszett Judithnak. De most sietve munkához látott, mert reggeli előtt még össze akarta csomagolni, ami csekély holmija volt, hogy aztán semmi sem akallyozza a gyors távozásban. Könnyedén, zajtalanul járt-kelt kis szobájában, a ne-

zőt. Az összegyűlt sokaság a német kancellárt szives ovációkban részesítette. A kancellár, vonata 10 óra 15 perccor rogozott ki a pályaudvarból. A közönség Crispi miniszterelnököt a pályaudvarból távozásban lelkesültlen megjelenezte. Crispi este Rómába utazott és onnan Pálermóba megy. — Capri német birodalmi kancellár midőn Comon keresztül utazott, az állomás táviratokat adott át neki Crispi miniszterelnökötől, melyben legbensőbb bucsuzóvözetletét küldte.

Táviratok.

— A képviselőház ülése —

Budapest, november 10. (Saját tud. táv.)
Elnök: Péchy Tamás.
Jegyzők: Josipovich Géza, Eszterházy Kálmán, Balogh Géza.
A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor, Csáky Albin gr. miniszter.

A közoktatásügyi miniszter betervezi a középiskoláról szóló jelentését, valamint a tanítói nyugdíj és gyámialapról szóló jelentését.

Napirenden van a költségvetés részletes tárgyalása, nevezetesen a pénzügyminisztérium költségvetése.

Hegedüs Sándor előadta ismerteti a költségvetést és azt elfogadásra ajánlja.

Gaal Jenő (pécskai): Szólt ugy találja, hogy a pénzügyi költségvetésben beállott javulást a regalemegváltás idézte elő. A szeszadó reform nem felelt meg a várakozásnak, dacára, hogy a revizióczélja az volt, hogy meggyérőszrol az állam jövedelme fokoztassék, másrésztől megóvassék a termelői érdeke is. Az érdekeltek ma egyedül azon vannak, hogy a készleten tul adassék s ezt a kivitelit jutalékok jelentékenny emelésével véli szölo elérhetni. A mi szesziparunk rendkívül kedvezőtlen viszonyok közt van, úgy, hogy termelvényeikre kénytelen

VASUTI VONATOK MENETRENDJE.

Aradról-Budapestre.						Aradról-Temesvárra és vissza.						Aradról-Gurahonczra és vissza.									
Állomások	Személy-vonat	Gyórásvonat	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Személy-vonat	Állomások	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Személy-vonat	Állomások	Gyórásv.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Gyórásv.	Szem. v.	Vegy. v.
Arad indul	12.10 d. u.	7.45 reg.	9.05 este	6.46 reg.	7.25	Arad indul	12.20 d. u.	9.10 e.	9.22	Arad indul	12.20 d. u.	9.10 e.	9.22	Budapest ind.	8.15 d. e.	6.40 este	—	Gurahoncz ind.	4.20 reg.	3.20 d. u.	12.30 d. u.
Kurtios	12.37 "	8.10	9.38 "	7.25 "	6.03 este	Uj-Arad	7.9	12.44	9.41	Uj-Arad	7.9	12.44	9.41	Arad	4.40 d. u.	6.50 reg.	3. — reg.	Almás-Alesil	4.39	3.41	12.55 "
Csaba	1.54 "	9.14	11.05 éjjel	8.51 d. e.	7.51	Németság	7.31	1.39	10.11	Vinga	7.24	1.28	10.11	Uj-Szt-Anna	5.05	7.02	3.40	Repszeg	5.35	4.41	2.11 "
Szolnok	4.47 "	11.51	2.25 reg.	8.51 d. e.	7.51	Vinga	7.58	1.37	10.01	Németság	7.25	2.43	10.01	Uj-Szt-Anna	5.34	7.40	3.40	Bokszeg-Beél	5.46	4.54	2.30 "
Budapest érkezik	7.45 este	1.55 d. u.	5.50	—	—	Orczfalva	8.14	1.54	10.14	Uj-Arad	7.59	3.16	10.14	Uj-Szt-Anna	5.34	7.48	3.40	Bokszeg-Beél	5.46	4.54	2.30 "
Bécs d. v. t. "	6.05 reg.	7. — este	1.40 d. u.	—	—	Arad érkezik	9.08	2.53	10.58	Arad érkezik	8.15	3.30	10.58	Arad érkezik	8.15	3.30	10.58	Arad érkezik	8.15	3.30	10.58

18549 | 1890.

Hirdetmény.

A földmívelésügyi m. kir. miniszter 1890. évi október 20-án 62231—III 8. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az oppelni kir. kormány a sertéseknek Ausztria Magyarországból az alább megnevezett városok közigazgatásaira való bevitelét a további intézkedésig feltétlenül megengedte és pedig:

Guesen, Waldenburg, Brieg, Magdeburg, Erfurt, Suhl, Müntel (V. Minden Herfort, Bielefeld, Paderborn, Cassel, Frankfurt, a) Main Fulda, Düsseldorf, Elberfeld, Essen, Remscheid, München-Gladbach, Leine, Cöln, Neureid, Coblenz St. Johann és Saarbrücken: továbbá meg van engedve a sertéseknek Hof Ludwigsburg, Göppingen, Straasburg e) k. és Mülhausen i) k. városokba való bevitelére.

Föltételek:

- 1) Csak azon sertések vehetők be, melyek kőbányán illetve Bieltz Bialán az előirt vesztéglési időn át (Kőbányán 10 napon át) megfigyelés alatt állottak és onnan zárt vasúti kocskikban a nélkül hogy ezen kocskikba más állatok rakatának be az ország határához szállítatnak.
- 2) Beviteli helyek Oderberg és Drieditz, ezeken kívül a bevitel Magdeburg, Erfurt Suhl és Cassel városok részére Bodenbachon át Fulda, Frankfurt (Main) St. Johann és Saarlücken városok részére pedig Eger és Fürtön át is történhetik, Bodenbach, Eger és Fürtön át a bevitel f. év október hó 15-től. Oderbergen a Drieditzen át azonnal eszközölhető.
- 3) Remscheid város részére a bevitel és f. év november hó 1-től engedtetett meg.
- 4) A szállítványoknak származási igazolvánnyal kell ellátva lenniük melyben az állatok egészséges volta és igazolható.
- 5) A bevitt sertések a határnál hatósági állatorvos által megvizsgáltatnak s ha egészségesnek találtak zárt vasúti kocskikban átrakás és a vasúti forgalom által nem igényelt késedelem és más állatokkal való minden érintkezés nélkül a fentebb megnevezett városok valamelyikének vagy hídjára szállítatnak levágás végett.
- 6) A vágóhidon a sertések a legvási amely rendőri felügyelet alatt fog eszközölni az előadásra felhajtott állatoktól elkülönítve tartandó.
- 7) A határnál az állatorvosi vizsgálat díjtalanul történik a vizsgálatot teljesített állatorvos által, a beeresztett sertések számáról a rendelkezési hely politikai hatóságához intézendő távirati költségeket azonban a szállító fél viseli.
- 8) Oderbergen és Drieditzen át a bevitel minden hét kedd és pénteki napján történik. A határszéli vizsgálat Oderbergen Hermann állatorvos (lakik Leobschützen) Drieditzen pedig Gabbey állatorvos (lakik Pleasben) végzi; kik a szállítványok érkezéséről legkésőbb a bevitel megkezdés napján este 8 óráig írásbeli vagy távirati úton értesítendő.

Arad, 1890. november hó 3.

Hirdetmény.

A városi tanács.

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium 61369 | 889 II. sz. a. kelt intézményével jóvá hagyott 12757 | 403 884. sz. szabályrendelet alapján minden ház és telek tulajdonos felhivatik, hogy közzétett vagy aszfalttal el nem látott utcákban házuk és telkei előtt a gyalogjáró f. évi november 30-ig terjedő idő alatt 1 és fél méter szélességben és 10 cm méter magasságban homok réteggel akként borítsa be, hogy a ház vezető árok vagy folyóka fele 5 cm méternyi eséssel bírjon. Ha a gyalogjáró 1 és fél méternél keskenyebb lenne, akkor az egészben fentebb írt módozat szerint homok réteggel borítandó.

Kötelesek a ház és telek tulajdonosok a gyalogjárók mellett elvonuló vízvezető árok telkők és házuk utcai színvonalának hosszában a mérnöki hivatal által előirt utasítás és méretek szerint megadni, azt tisztán tartani, nem különben kötelesek ezen vízvezető árokon keresztül telkük kocsi lejáratait hidat építtetni és jó karban tartani.

Kik ezen rendeletet meg nem tartják, illetve megszegik kihágást követnek el, és a városi tanács az illető ház javára 2 frittól 25 frittig terjedhető pénzbüntetéssel behajtatlanság esetén 12 órától 3 napig terjedhető bezárással fognak büntettetni.

Ezen büntetésen felül az elmulasztott munkák az illető ház vagy telek tulajdonosok terhére hatóságilag fognak eszközöltetni.

Aradon, 1890. október hó 31-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Hirdetmény.

Mely szerint alulírott közhírré teszi, miszerint Aradmegyében, **Herczeg Sulkowski József** Mária ő kegyelmessége tulajdonát képező apáti pagonyban, az egész pagonyra nézve felállított erdő-üzemtervezet képest, a mintegy 200 katastrális holdat kitevő

„Lunka de kistelek“
nevű erdőrezs eladatik.

Az adásvételi feltételek a jószágkormányzói irodában: Aradon Baththyányi-utca 24. sz. a. tekinthetők meg.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy 10% bánompénzzel ellátandó zárt ajánlataikat a jószágkormányzói irodába **f. 1890. évi november hó 14-ik napjáig** beadni sziveskedjenek, azon határozott kijelentés mellett, miszerint az adásvételi feltételeket ismerik.

Kelt Aradon, 1890. november 5.

Tagányi István,
Sulkowski József Mária herceg vagyosnainak teljhatalmu kormányzója.

741 3—3

Hirdetmény.

Az 1891 évre esküdtzéki képességgel bírók névjegyzéke 1890 évi november hó 17, 18 és 19 napján a városház tanács termében közzé kerül, a városház tanács termében közzé kerül, hogy azon napokon d. e. 9-től 12-ig és d. u. 3-tól 6 óráig mindenkinél jogában állandó a névjegyzéket megtekinteni s az ellen vagy azért, mert belőle kimaradtak olyanok akik törvényszabta képességgel bírnak, vagy mert abba olyanok véstek fel a kiknek törvényes képessége hiányzik, panaszt emelni, s ezt a tekintetes törvényhatósági bizottság 15059 | 379 1890 számú határozatával kirendelt s az említett napokon folyvást együtt ülő bizottsághoz benyújtani.

Arad, 1890. november 8.

Salacz Gyula, s. k.
királyi tanácsos polgármester.

Hirdetmény.

11012. sz. h. h. 733. 3—3

Figyelmeztetés.

Az iparhatósági megbízottak újbóli választása céljából az ipartörvény 172 §-sa értelmében kiadott 5211/1285 sz. m. kir. földmívelés, ipar és kereskedelem ügyi miniszteriumi rendelet folytán a városban lévő összes önálló kereskedők és iparosok névjegyzékét összeállítván, az jelenleg a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál közzé van téve; miről is az érdekeltek azon megjegyzéssel figyelmeztetnek, miszerint az összeállítás ellen emelhető felszólalások **november hó 15-ig** ezen iparhatóságnál írásban adandók be.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatala mint I-ső foku iparhatóság 1890. évi okt. hó 21-én.

SARLOT,
főkapitány.

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság“ nyomdájában.

Füstölés!

A t. cz. közönség figyelmébe ajánlom, hogy üzletemben következő jutányos árak mellett vásárolhatja be napi szükségleteit husnemükben, u. m. fiatal sertés-hus 1/2 kilo **csak 22 kr.**, egész szilva **csak szalonna és hájból olvasztott zsír 1/2 kilo 27 kr.**, paprikás, füstölt, porzólt szalonna kilója nagyban **52 kr.**, kicsinyben **54 kr.**, ezenkívül mindennemű **tisztán kezelt és legjobb minőségű kolbászok**, valamint friss töltelék a legjutányosabb árak mellett.

Füstölésre elfogadok sertés-hus minden mennyiségben, mely czéltől a t. cz. közönségnek igénybevételére ajánlom **husfüstöldémet.**

A t. cz. közönséget pontos kiszolgálásról biztosítja

ROMÁN GÉZA.
Aradon, templom-utca 3. szám.

Füstölés!

Hirdetmény.

Ő CSÁSZÁRI ÉS APOSTOLI KIRÁLYI FELSÉGÉNEK
1890. április 12-én kelt legfelső elhatározása folytán ezennel megindítottatik a **XV. MAGYAR KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK,**
melynek tiszta jüvedelme

a „Fehér kereszt“ egyesület, a budapesti szünidő gyermektelep egyesület, a „Mária-Dorottya“ egyesület, a nagybányai jótékony egyesület, a székesfehérvári iparmúzeum, az országos községi és községi árva-háza, a borsodalmegyei ügyelő miskolci árva-háza, a vagyontalán hivatalnokok özvegyei és árvái részére alakítandó alap, a magyar hírlapok nyugdíjintézete és végre a zágabai országos siketnéma intézet javára fog fordítottatik.

E sorsjáték összes, **6767**-ben megállapított nyereményei az alább következő játéktörvény szerint

16,000 forintra ragnak, és pedig:

1 főnyeremény . . . . . 60,000 fittal	1%-os adómentes	200 nyeremény egyenk. 50 fittal (10.000 ftt)	kész-
1 nyeremény . . . . . 10,000 fittal	tes magyaror-	6500 sor-nyer. egyenk. 10 fittal (5.000 ftt)	pénzben
5 nyeremény egyenként 1000 fittal	5000 ftt. szági földműv-		
10 „ „ „ 500 „ „ „	mentesítési köt-		
50 „ „ „ 100 „ „ „	vényben		

A húzás visszavonhatatlan 1890. évi december hó 16-án történik.
Egy sorsjegy ára 2 frittól o. e. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatásnál Budapesten. (Post. fővámház. felelelet) hová a megrendelt sorsjegyek ár postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto-, s- és adóhivatalnál; a legközelebbi postahivatalnál, a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáru központok.

Budapest, 1890. október 1.

Magyar kir. lottó-igazgatóság.

740 2—4

M. kir. államvasutak igazgatóság.

102062 sz. 737. 2—3.

Hirdetmény.

Kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltóságának folyó évi május hó 5-én 22874 sz. a. kelt magas rendelete folytán. a m. kir. államvasutak igazgatóságának vezetése alatt építendő Mitrovica-vinkovcei első rangú vasúton létesítendő vashid szerkezetek gyártására és szállítására ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Ajánlatok csak az egész vonalon felállítandó összes vashid szerkezetekre tehetők.

A teljesítendő munkák költségei az egész vonalon kerek számban 16000 forinttal irányoztatnak elő.

A szabványtervek, a szerződés tervezet, a munkák végrehajtására vonatkozó feltételek, továbbá az ajánlati minták és pályázati feltételek a m. kir. államvasutak D I. szakosztályának építési irodájában (Budapest VI. Andrásy-ut 73—75 szám III. emelet 51. számú ajtó) f. évi november hó 5-től fogva reggeli 9 óráig déli 12 óráig megtekinthetők.

Az ajánlat megtehetéséhez megkívántató művelet szintén a fentebb említett helyiségben és időtől kezdve megszereshetők.

Ezen munkák tárgyában teendő ajánlatok legkésőbb f. évi december hó 1-énél déli 12 óráig nyújtandók be a m. kir. államvasutak igazgatóság épületében Andrásy-ut 73—75 sz. a. a harmadik emeleten D építési főosztály irodájában.

Minden ajánlat bélyegveze, lepecsételve és a következő felirással ellátva nyújtandó be:

Ajánlat a Mitrovica-vinkovcei vasut vonalon létesítendő vashid szerkezetek gyártásának és szállításának elvállalására.

A munkák elvállalására 16000 ftt bánatpénz készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző hétköznapon vagyis f. é. november hó 29-énél déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főosztályánál (Budapest Andrásy-ut 73—75 sz. földszint) letendő.

Értékpapírok a letételt megelőző nap tözsei árforlyama szerint — de semmi esetre névértéknek felül — a napi árforlyam 9.30 óráig déli 12 óráig számíthatnak.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térti vevény mellett adandók fel.

Budapest, 1890. november hó 1-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.
(Utánnyomat nem díjaztatik.)

17263 | 1890. 717—2—3

Hirdetés.

A nméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszterium 57367 | IV. 8. 90. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az oppelni porosz kir. kormány-elnök megengedte, hogy az ől sertések Ausztria-Magyarországból a folyó évi szeptember hó 12-én 54791 III | 8. sz. a. kelt körrendeletben foglalt feltételek mellett Braunschweig városba bevitethessenek.

Arad 1890. október 11-én.

A városi tanács.